

5. Забезпечення бюджетних інвестицій у статутний капітал існуючих або новостворених юридичних осіб.

6. Видача бюджетних позик державним позабюджетним фондам.

7. Міжбюджетні трансферти (дотації вирівнювання та інші види дотацій).

Дотація вирівнювання – це міжбюджетний трансферт для вирівнювання доходної прибутковості бюджету, який використовується для одержання кредитів в іноземних державах [5].

Отже, у майбутньому форми бюджетного фінансування мають бути вдосконалені, щоб краще відповідати потребам розвитку ринкової економіки, адже видатки бюджетних установ є складовою державних видатків. Необхідним є подальший розвиток системи бюджетного планування видатків у напрямі посилення використання регуляторного потенціалу бюджетних видатків і раціонального розподілу між напрямками суспільного розвитку з урахуванням циклічності соціально-економічних процесів.

Список використаних джерел: 1. *Арістов Ю.Ю.* Формування видатків бюджету як складова державної фінансової політики економічного розвитку. *Економічна наука*. 2021. № 2. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2021/8.pdf (дата звернення: 20.10.2023). 2. *Поняття* бюджету та його роль у виконанні функцій держави та органів місцевого самоврядування. *Національна академія внутрішніх справ: веб-сайт*. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/finansove_pravo/lekcia4.html (дата звернення: 20.10.2023). 3. *Облік у бюджетних установах: конспект лекцій*. Житомир: Університетська книга, 2018. 128 с. URL: <http://surl.li/msdye> (дата звернення: 20.10.2023). 4. *Чугунов І.Я.* Бюджетна стратегія суспільного розвитку: монографія. Київ. КНТЕУ. 2021. 532 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjkwMjQ=/e9118905754968372580947814709dfd.pdf> (дата звернення: 20.10.2023). 5. *Бондаренко Н.М., Гузенко Ю.А.* Сучасні підходи до сутності доходів і видатків бюджетних установ. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2017. № 8. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/8_ukr/119.pdf (дата звернення: 20.10.2023 р.).

УДК 657

Любенко А.С., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Науковий керівник: **Сакун О.С.**, д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

Ключові слова: облік, аналіз, оплата праці, принципи, удосконалення.

Облік оплати праці здійснюються за допомогою аналітичних та синтетичних рахунків. Він забезпечує їх послідовне та системне відображення та є інформаційною основою для наступного аналізу та удосконалення організації на перспективу. Комплексний аналіз витрат на оплату праці охоплює визначення економії чи перевитрат фонду оплати праці підприємства; оцінку використання кошторису з оплати праці; виявлення факторів та розміру їх впливу на економію чи перевитрату коштів з оплати праці; обґрунтування планових змін витрат на оплату праці; розробку заходів для усунення причин перевитрат коштів з оплати праці [1, с. 10].

Основними завданнями аналізу виплат працівникам є: з'ясування забезпеченості підприємства, окремих підрозділів працівниками з необхідною освітою, кваліфікацією; вивчення ефективності витрат підприємства на підвищення фаховості працівників; дослідження плинності кадрів; оцінка використання трудових ресурсів і робочого часу у процесі виробництва; вивчення ефективності використання коштів на оплату праці; виявлення резервів ефективнішого використання трудових ресурсів [2].

В аналізі оплати праці виділяють такі напрями досліджень [3, с. 124]: аналіз організації оплати праці; аналіз фонду оплати праці; аналіз середньої заробітної плати; пошук резервів підвищення стимулюючої ролі оплати праці. Сума коштів, яка потрібна для оплати праці, називається фондом оплати праці. Він широко використовується у господарській практиці,

статистичній звітності, економічному аналізі, охоплюючи основну та додаткову заробітну плату й інші заохочувальні та компенсаційні витрати, крім тих, які у законодавчо встановленому порядку до фонду оплати праці не входять. Наприклад, це допомога з тимчасової непрацездатності, вихідна допомога та деякі інші.

При організації обліку та аналізу оплати праці слід керуватися наступними основними принципами:

1. Принцип відшкодування витрат та визнання цінностей, який впливає із необхідності компенсування витрат на відтворення робочої сили та закону визнання цінностей.

2. Принцип підвищення рівня оплати праці за результатами, що базується на покращенні ефективності діяльності, що впливає з закону постійного підвищення продуктивності праці та закону зростання потреб.

3. Принцип передового зростання продуктивності праці щодо збільшення середньої заробітної плати, що впливає з необхідності накопичення ресурсів та розширення впливу на ринок.

4. Принцип інновацій, що включає в себе впровадження нововведень в організацію та управління обліком та аналізом оплати праці, а також ухвалення управлінських рішень щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств та їх стійкого розвитку в майбутньому.

5. Принцип системності, послідовності та відповідності національним і міжнародним стандартам. Для оцінки ефективності використання трудових ресурсів необхідно провести аналіз співвідношення обсягу виробництва, чистого доходу, валового чи чистого прибутку до фонду оплати праці. Також важливо вивчити динаміку цих показників і визначити вплив різних факторів на їх зміну [3].

Особливості організації обліку та аналізу розрахунків з оплати праці залежать від кількох факторів, включаючи тип бізнесу, законодавчі вимоги та обрану систему управління персоналом. В основі цього процесу лежать кілька ключових кроків:

1. Збір та обробка даних: Запис та систематизація інформації про працівників, їхню роботу та винагороди.

2. Облік заробітної плати: Включає реєстрацію робочого часу, розрахунок заробітної плати, урахування податків та інших вирахувань.

3. Реєстрація додаткових винагород: До цього входять премії, бонуси, компенсації за наднормову роботу тощо.

4. Облік відпусток та днів непрацездатності: Включає в себе облік оплачуваних та неоплачуваних відпусток, лікарняних тощо.

5. Аналіз витрат на оплату праці: Визначення та оцінка витрат на працю, що включає в себе не тільки зарплату, але й додаткові витрати, такі як страхування, відшкодування за витрати, пенсійні внески.

6. Створення звітності та аналітики: Розробка звітів для керівництва та інших зацікавлених сторін для аналізу ефективності та витрат на оплату праці.

7. Відповідність законодавству та регуляціям: Переконавання, що весь процес відповідає діючим законам та нормативам у сфері праці.

8. Стратегічне планування оплати праці: Розробка стратегій компенсації, які враховують бізнес-цілі та потреби працівників [4].

Ці особливості можуть змінюватися в залежності від конкретної організації та її потреб. Важливо мати чітку систему, щоб забезпечити правильний та справедливий облік оплати праці та аналізу витрат.

Основні заходи щодо удосконалення організації обліку розрахунків з оплати праці включають:

1. Впровадження гнучких форм та систем оплати праці.

2. Впровадження та модернізація автоматизованих систем обліку.

3. Створення ефективної системи документообігу.

4. Оновлення моделі аналітичного обліку.

Для забезпечення своєчасної обробки документів, необхідно детально проаналізувати систему організації документообігу на підприємстві. Впровадження та модернізація автоматизованих систем обліку сприятиме зменшенню часу проведення розрахунків з оплати праці, підвищить точність облікової інформації та уникне помилок завдяки мінімізації ручних операцій. Автоматизація документообігу дозволить оперативно отримувати доступ до обліково-звітної інформації, ефективно управляти рухом документів та скоротити витрати підприємства на діловодство.

При організації обліку розрахунків з оплати праці важливо враховувати міжнародний досвід, що включає в себе встановлення індивідуальної заробітної плати для кожного працівника, перегляд заробітної плати раз на рік на основі показників його роботи, застосування системи матеріального заохочення для різних категорій працівників та визначення заробітної плати на такому рівні, що відображає мотивацію працівника. Тобто, заходи щодо удосконалення оплати праці мають передбачати залежність розміру заробітної плати від особистого внеску кожного працівника.

Отже, в результаті проведеного дослідження ми виявили, що особливості організації обліку розрахунків з оплати праці можуть змінюватися і залежать від конкретної організації та її цілей, тому вкрай важливо мати чітку систему для того, щоб правильно організувати роботу з обліку оплати праці. Також необхідно проводити заходи з удосконалення організації розрахунків з оплати праці, які мінімізують час операцій з нарахування заробітної плати, підвищують продуктивність праці за рахунок зацікавленості працівників у результатах роботи, а також мінімізують витрати підприємства на документообіг.

Список використаних джерел: 1. Брич В. Я. Девелопментизаційні особливості ринку праці в умовах глобалізації. *Економічний аналіз*. Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль: ВПЦ Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка». 2016. № 1. С. 7-13. 2. Ігнатенко М. М., Леваєва Л. Ю., Романюк І. А. Інформаційне забезпечення організаційно-економічних пріоритетів розвитку фермерських господарств і сільськогосподарських підприємств. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7854> (дата звернення: 30.10.2023). 3. Сьомченко В. В., Засипко К. О. Заробітна плата як соціально-економічна категорія. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2016. №1 (29). С. 121-126. 4. Пенковський С. В., Перчук О. В., Яценко І. М. Принципи організації обліку й аналізу розрахунків з оплати праці та її оподаткування. *Економічний вісник університету. Пере'яслів* 2022. №55. URL:<http://ehsupir.uhsp.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/6931/Penkovskiy%20S.%20V.%20Pryntsypy%20orhanizatsii%20obliku%20y%20analizu%20rozrakhunkiv%20z%20oplaty%20pratsi%20ta%20yii%20o%20podatkuvannia.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 30.10.2023)

УДК 657.1

Слободян Т.А., здобувачка вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник: **Потриваєва Н.В.**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ В УКРАЇНІ

Ключові слова: міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), фінансова звітність, Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, бухгалтерський облік.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) були введені в дію в 2005 році. Таким чином вони замінили стандарти IAS (міжнародні стандарти бухгалтерського обліку), які існували з 1973 року. Ці стандарти бухгалтерського обліку були підготовлені офісом міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. В обох випадках ці стандарти спрямовані на створення узгодженої моделі бухгалтерської звітності з метою сприяння міжнародній торгівлі.

МСФЗ є основою для підготовки фінансових звітів. Стандарти бухгалтерського обліку за МСФЗ встановлюють принципи, а не правила, що залишає компаніям простір для маневру